

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Klára Benáčková

Název práce: Vliv vzdělání na reprodukční chování a plánování rodičovství u žen

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):
Mgr. Alena Glajchová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Autorka formuluje cíl práce, jímž je „zjistit, jestli existují rozdíly v reprodukčním chování a v postojích žen podle různého stupně dosaženého vzdělání“ (s. 16). Tento cíl autorka naplnila.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Teoretická a vlastní část práce je proporčně vyvážená. V souladu s cílem, autorka v teoretické části popisuje vývoj plodnosti, dále hodnotové postoje a pracovní sféru jako dvě klíčové oblasti ovlivňující reprodukční plány. V empirické části autorka popisuje vlastní práci, kdy se rozhodla pro naplnění cíle využít sekundární analýzu dat. Uvádí tedy zdroj dat, proměnné, s nimiž pracuje a hypotézy. Následně pokračuje v interpretaci výsledků, které člení dle stanovených hypotéz. Jako hlavní faktor ovlivňující reprodukční chování autorka zvolila stupeň dosaženého vzdělání, přesto v interpretaci výsledků neopomíjí význam dalších možných proměnných, jako je věk, který může ovlivnit skutečný či ideální počet dětí. Testován není jen skutečný počet dětí, ale i názory žen o ideálním počtu dětí či hodnotové postoje. Autorka tak poukazuje na rozpor mezi idealizovaným počtem dětí a skutečným, přičemž tento rozpor je největší u žen vysokoškolského vzdělání, tj. mají méně dětí, než si přejí.

Výsledky jsou doplněné o grafy, které ilustrují význam vztahu mezi jednotlivými proměnnými v reakci na stanovené hypotézy.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Jazykový projev práce je čtivý, citační norma dodržována. Grafy jsou kvalitní, vhodně doplňují a usnadňují interpretaci kvantitativních dat. Jednotlivé kapitoly jsou přehledně členěny.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z práce je velmi pozitivní. Práce dokládá autorčinu obeznámenost v tématu a kvantitativní metodologii. Výsledky analýzy potvrzují důležitost vzdělání jakožto faktoru ovlivňující reprodukční chování, kdy můžeme vidět, že stále převládá dvoudětný model a fakt, že s rostoucí úrovní dosaženého vzdělání klesá počet dětí. Není tomu tak ale v představách žen, neboť převážně vysokoškolské ženy vnímají tři děti jako ideální počet, ovšem tento ideál dle výsledků není naplněn. To může samozřejmě vysvětlovat pozice na trhu práce a kariérní dráhy, na něž autorka upozorňuje v teoretické části.

K práci nemám zásadních výtek, jen by v závěru bylo možné více diskutovat nad dalšími možnými strukturálními faktory ovlivňující reprodukční chování, ovšem to nebylo cílem práce. Zajímavá by rovněž byla i diskuse nad dalšími důvody bezdětnosti, osobně mě zaujal například důvod „Nebyla

bych dobrou matkou“, který se ukázal být nejsilnější u žen se středním vzděláním bez maturity. U takto vzdělaných žen je zároveň nejsilnější míra souhlasu u zdravotního stavu a absence partnera. Z dat tak vychází, že ženy středoškolsky vzdělané bez maturity lze považovat za nejzranitelnější v oblasti reprodukčního chování a práce, ačkoliv míra rozporu je velmi nízká.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

- 1) Jedním z důležitých důvodů bezdětnosti je špatný zdravotní stav, vyjma zdravotních rizik, s jakými strukturálními faktory takové rozhodnutí může dále souviset?
- 2) Výše zmíněný důvod „Nebyla bych dobrou matkou“ se objevuje u žen se středoškolským vzděláním bez maturity, které mají ale jako nejpočetnější skupina žen dvě děti. Naopak bezdětných žen je pouhých 5,2 %. Proč myslíte, že se takto vzdělané ženy obávají být „dobrou matkou“?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):
Výborně.

Datum:

Podpis: